Uchwała nr LIX/1308/26
Rady Miasta Krakowa

z dnia 16 września 2026 r.

w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej podjęcia inicjatywy uchwałodawczej w sprawie ochrony pasażerów przed utratą ważności biletów – poprzez wprowadzenie dat ważności na biletach, okresów przejściowych dla nowych taryf oraz blokady sprzedaży nieaktualnych biletów.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2026 r. poz. 662 i 912) w związku z art. 9 ust. 2 i art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870) uchwala się, co następuje:

§ 1. 1. Po rozpatrzeniu petycji wniesionej do Rady Miasta Krakowa przez (wyłączenie jawności w zakresie danych osobowych: na podstawie przepisów o ochronie danych osobowych oraz art. 5 ust. 2 ustawy o dostępie do informacji publicznej; jawność wyłączył Piotr Rogal Starszy Inspektor Referatu Sesji RMK w Kancelarii Rady Miasta Krakowa)**,** dotyczącej podjęcia inicjatywy uchwałodawczej w sprawie ochrony pasażerów przed utratą ważności biletów – poprzez wprowadzenie dat ważności na biletach, okresów przejściowych dla nowych taryf oraz blokady sprzedaży nieaktualnych biletów, uznaje się petycję za zasługującą na uwzględnienie.

2. Uzasadnienie stanowi załącznik do uchwały.

§ 2. Zobowiązuje się Przewodniczącego Rady Miasta Krakowa do poinformowania składającego petycję o sposobie jej rozpatrzenia.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady
Miasta Krakowa

Jakub Kosek

Załącznik do uchwały nr LIX/1308/26

Rady Miasta Krakowa

z dnia 16 września 2026 r.

W dniu 22 kwietnia 2026 r. do Rady Miasta Krakowa wpłynęła petycja (wyłączenie jawności w zakresie danych osobowych: na podstawie przepisów o ochronie danych osobowych oraz art. 5 ust. 2 ustawy o dostępie do informacji publicznej; jawność wyłączył Piotr Rogal Starszy Inspektor Referatu Sesji RMK w Kancelarii Rady Miasta Krakowa) dotycząca podjęcia inicjatywy uchwałodawczej w sprawie ochrony pasażerów przed utratą ważności biletów – poprzez wprowadzenie dat ważności na biletach, okresów przejściowych dla nowych taryf oraz blokady sprzedaży nieaktualnych biletów.

W dniu 18 maja 2026 r. wpłynęło uzupełnienie petycji w zakresie braków formalnych.

W przedmiotowej petycji postuluje się o *„podjęcie inicjatywy uchwałodawczej lub rekomendacji dla ZTP w zakresie:*

- *obowiązku umieszczania daty ważności na biletach papierowych drukowanych w automacie biletowym, w sytuacji kiedy data wygaszenia danego biletu jest już znana;*
- *wprowadzenia okresu przejściowego, w którym stare bilety są honorowane (np. 30 dni od zmiany cennika);*
- *programowania automatów biletowych tak, by nie sprzedawały biletów, które wkrótce stracą ważność, bez ostrzeżenia”.*

Petycja została przekazana do Prezydenta Miasta Krakowa celem przygotowania i przedstawienia informacji umożliwiających jej rozpatrzenie przez Radę Miasta Krakowa.

Prezydent Miasta Krakowa w przygotowanym stanowisku przedstawił następujące informacje.

W pierwszej kolejności poinformowano, że uchwała nr XLIV/898/25 Rady Miasta Krakowa z dnia 17 grudnia 2025 roku zmieniająca uchwałę Nr XXI/231/11 w sprawie ustalenia cen i opłat za usługi przewozowe, uprawnień do przejazdów ulgowych oraz przepisów taryfowych w komunikacji miejskiej realizowanej na obszarze Gminy Miejskiej Kraków oraz gmin sąsiadujących, które przystąpiły do porozumienia w celu wspólnej realizacji publicznego transportu zbiorowego, została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Małopolskiego w dniu 29 grudnia 2025 r. (Dz. U. poz. 8184). Zgodnie z ww. Uchwałą wprowadzony został m.in. nowy cennik biletów do kasowania zawierający bilet czasowy 15-minutowy obowiązujący w I, II i III strefie biletowej, który zastąpił dotychczasowy bilet 20-minutowy. Informacje dot. nowej taryfy biletowej zostały udostępnione do wiadomości publicznej mi.in. w mediach społecznościowych, stronie internetowej ZTP, artykułach prasowych z odpowiednim wyprzedzeniem.

Odnosząc się do poruszanych przez wnoszącego petycję kwestii dot. umieszczania daty ważności na biletach papierowych drukowanych w automacie biletowym wskazano, że informacje jakie powinny być umieszone na bilecie reguluje *Prawo przewozowe* w art. 16 ust. 2. Poinformowano, że nie ma obowiązku umieszczania daty ważności na biletach papierowych drukowanych w automacie biletowym.

W dalszej kolejności wskazano, że bilety do kasowania, z uwagi na to, że wszystkich pasażerów należy traktować w równy sposób, bez względu na kanał sprzedaży, tj. automaty biletowe w pojazdach (które drukowane są w momencie sprzedaży), stacjonarne punkty sprzedażowe (które pochodzą z drukarni) są obarczone ograniczeniami technicznymi co do wymiaru biletów do rozmiaru 35 mm x 76 mm. To w praktyce stanowi branżowy standard wielkości biletów do walidacji poprzez nadruk potwierdzający skasowanie biletu. Wymiar 35 mm wynika z maksymalnej szerokości papieru, jaki można swobodnie umieścić w szczelinie kasowników dostępnych na rynku do tego typu biletów, natomiast wymiar 76 mm wynika z dostępnych na rynku drukarek termicznych, które można umieścić w automatach, które są zasilane taśmą o szerokości 76 mm, Taki rozmiar papieru zapewnia jedynie 26,6 mm2 przestrzeni na nadruk, który musi

zawierać informacje wskazane powyżej. W praktyce użyteczna powierzchnia do wykorzystania, uwzględniając ograniczenia nadruku i cięcia biletów (-2 mm z każdej strony) oraz lokalizacji nadruku walidacyjnego (-10mm z obu stron z długości biletu) jest ograniczona do 33 mm x 56 mm, czyli 18,48 mm2 na umieszczenie koniecznych treści.

W stanowisku wskazano, że wprowadzenie umieszczania na bilecie daty ważności biletu wiązałaby się z koniecznością przygotowania dwóch wzorów biletów. Jednego funkcjonującego po wejściu w życie danego cennika, który by nie zawierał informacji o dacie ważności biletu - gdyż przed przyjęciem kolejnej uchwały o zmianie cen biletów nie jest określona data ważności, a wprowadzanie sztucznej daty np. 1 rok od daty produkcji biletu jest niezasadne oraz drugiego wzoru biletu, który by obowiązywał w okresie przejściowym pomiędzy przyjęciem zmiany cen biletów, a terminem wejścia w życie tych zmian - w tym przypadku wzór posiadał by już informację o dacie ważności biletów, gdyż byłaby ona znana. Jak wskazano, takie rozwiązanie, wymagałoby wprowadzenia dodatkowego mechanizmu wycofywania z dystrybucji w punktach stacjonarnych jeszcze ważnych biletów (możliwych do wykorzystania przez pasażerów w okresie przejściowym), biletów pozbawionych nadruku o terminie ważności i krótkotrwałym (zwyczajnie ok. 2-3 miesięcy) zastąpieniem ich w dystrybucji biletami przejściowymi z datą ważności. Wskazano, iż powyższe nie tylko podwajałoby koszty wycofywania i utylizacji biletów ze zmienianej taryfy, ale wymagało również konieczność zamawiania biletów przejściowych (z datą ważności) przed przyjęciem przez Radę Miasta Krakowa nowych cen biletów, nawet w terminie poprzedzającym złożenie do Rady Miasta Krakowa propozycji zmian cen biletów.

Zwrócono uwagę, iż obecnie funkcjonujące automaty biletowe nie posiadają możliwości wyświetlania na etapie sprzedaży dodatkowych informacji o ważności biletów po przyjęciu uchwały. Jednocześnie wprowadzając takie rozwiązanie niekoniecznie rozwiązałoby opisany problem, gdyż często pasażerowie kupują bilety z dużym zapasem czasowym na ich wykorzystanie i pojawiłby się dylemat w jakim okresie wyświetlać taki komunikat, ponieważ jeśli będzie on dostępny zbyt długo, to pasażerowie przestaną na niego zwracać uwagę.

Następnie poinformowano, że kasowniki biletowe w obecnie funkcjonującym systemie tj. analogowym, nie identyfikują biletów co do taryfy z której pochodzą, jak również co do ich rodzaju. Kasownik tak samo reaguje (nabija datę „kasowania") na bilet wydany przez ZTP Kraków, bilet z innego miasta, jak również na pustą „ścinkę" papieru wykorzystywaną przez kierowców czy służby ZTP przeznaczone do kontroli jakości usług przewozowych czy też służby kontroli biletów do weryfikacji i potwierdzenia czasu przeprowadzenia kontroli.

Aby kasownik mógł rozpoznawać bilety do kasowania, w Krakowie powinien funkcjonować przynajmniej system oparty o kody QR na biletach lub z wykorzystaniem biletów elektronicznych przy użyciu technologii np. ultralight (komunikacji radiowej z chipem umieszczonym w bilecie, jak na zachodzie Europy). Dzięki czemu każdy bilet, z drukarni czy z automatu biletowego, posiadałby warstwę do komunikacji z kasownikiem, w której mógłby przekazywać nie tylko informacje o rodzaju, wartości, ale przede wszystkim swój unikatowy identyfikator, który to w momencie „kasowania" byłby przekazywany do systemu centralnego i innych kasowników jako wykorzystany (skasowany). Takie rozwiązanie w Polsce na razie funkcjonuje w Suwałkach, Wałbrzychu, Pile i Limanowej. W celu wprowadzenia takiego rozwiązania w Krakowie konieczna byłaby przynamniej wymiana wszystkich dotychczasowych kasowników drukujących moment kasowania, czyli ok. 8 000 kasowników, które obecnie funkcjonują w komunikacji miejskiej oraz zbudowanie odpowiedniego rozwiązania cyfrowego do celów rozliczania skasowanych biletów oraz ich kontroli. To rozwiązanie zapewniło by deaktywowanie wszystkich wydanych i sprzedanych biletów przed wejściem w życie nowej uchwały taryfowej.

Poinformowano, iż zgodnie z zapisami obowiązującego aktu prawa miejscowego tj. § 2.1. Uchwały Nr XLIV/898/25 Rady Miasta Krakowa z dnia 17 grudnia 2025 r., wszystkie niewykorzystane bilety do kasowania o nieaktualnej cenie, wycofane z obiegu:

1. mogą być wymienione na inne bilety do kasowania, wybrane z aktualnej oferty biletowej z możliwością dopłaty,

2. tracą ważność po 6 miesiącach od dnia wejścia w życie uchwały.

Oznacza to, że terminem zawitym, w którym można wymienić nieaktualne bilety do kasowania na bilety z nowej taryfy biletowej jest 2 września 2026 r.

Jednocześnie wyjaśniając, niewykorzystane bilety do kasowania o nieaktualnej cenie (np. bilet czasowy 20-minutowy) nie upoważniają do podróżowania środkami KMK od 2 marca br. Wyżej wymieniony akt prawa miejscowego nie przewiduje możliwości ich wykorzystania po 2 marca br. oraz nie uwzględnia okresu przejściowego, w którym można je użyć.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji po zapoznaniu się z informacjami wskazanymi ww. stanowisku oraz postulatami autora petycji, uznała, że podnoszone przez niego argumenty zasługują na uwzględnienie.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji, która zgodnie z przepisem § 57a ust. 4 pkt 2 Statutu Miasta Krakowa przygotowuje dla Rady Miasta propozycje rozstrzygnięć w sprawach wniosków i petycji składanych przez obywateli oraz przygotowuje projekty rozstrzygnięć w tych sprawach, po zapoznaniu się z całością materiałów, a w szczególności z petycją, oraz stanowiskiem przekazanym przez Prezydenta Miasta Krakowa uznała przedmiotową petycję za zasługującą na uwzględnienie.

Komisja Skarg, Wniosków i Petycji Rady Miasta Krakowa po zapoznaniu się z ww. informacjami zarekomendowała rozpatrzenie przedmiotowej petycji w sposób zaproponowany w treści projektu uchwały.